

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE CZŁUCHOWSKIM NA LATA 2024-2028,
ORAZ INNYCH PROGRAMÓW

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2024

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Człuchowskiego, realizującą następujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Wskazać należy również zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat do których należą:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Człuchowskim na lata 2024-2028 został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Człuchowskiego Nr LXIX/400/2023 w dniu 28 grudnia 2023 r.

Głównym celem działań podejmowanych w ramach „*Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej*” jest prowadzenie działań dążących do rozwiązywania problemu przemocy domowej oraz rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki, w celu zapobiegania wzrostowi skali zachowań przemocowych na terenie powiatu człuchowskiego. Dokonywany jest poprzez działania w następujących obszarach:

1. Podejmowanie działalności edukacyjno-profilaktycznej w celu zwiększenia świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności wsparcia i ochrony osób doznających przemocy domowej.
3. Rozszerzenie działań ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw społecznych osób stosujących przemoc domową.
4. Zapewnienie zaplecza kadrowego i instytucjonalnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz podnoszenie kompetencji zawodowych ich przedstawicieli.

Na podstawie zidentyfikowanych potrzeb w zakresie zjawiska przemocy na terenie powiatu człuchowskiego szczególne miejsce zajmuje realizacja celu szczegółowego w zakresie podejmowania działalności edukacyjno-profilaktycznej mającej za zadanie zwiększenie świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej poprzez przeprowadzanie następujących działań:

- zwiększenie wiedzy mieszkańców powiatu dotyczącej zjawiska przemocy domowej;
- poszerzenie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy, w tym przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy;
- pobudzanie społecznej odpowiedzialności wśród mieszkańców wobec osób stosujących przemoc oraz prowadzenie działań profilaktycznych;
- zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie powiatu w przypadku problemu przemocy domowej.

Działania te realizowane są przez instytucje i podmioty, które świadczą pomoc osobom i rodzinom z problemem przemocy (Policja, Prokuratura, Sąd, Poradnie Zdrowia Psychicznego, Poradnie Terapii Uzależnień, Ośrodki Pomocy Społecznej) oraz wszystkie placówki oświatowe.

Instytucje te dzięki swym możliwościom doradczym, kadrowym, lokalowym wspierają realizację założeń zawartych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Pierwszym i najważniejszym zadaniem wszystkich instytucji jest ochrona osób doznających przemocy.

Jest ono realizowane przede wszystkim poprzez procedurę „Niebieskiej Karty”, która jest przejrzystym i spójnym narzędziem do przeciwdziałania przemocy domowej. Główną zaletą tego narzędzia jest to, że pozwala ono na objęcie kompleksową pomocą całej rodziny, w której występuje problem przemocy. Uprawnionymi do stosowania procedury „Niebieskiej Karty” są między innymi pracownicy socjalni podczas pracy w środowisku lub Policja podczas interwencji domowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie jako koordynator działań zwróciło się z pisemną prośbą do instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu powiatu człuchowskiego o przesłanie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie na terenie ich działań. Zapytanie zostało rozesłane do 7 ośrodków pomocy społecznej oraz Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie.

Z diagnozy zjawiska przemocy domowej wynika, iż na terenie powiatu człuchowskiego w 2024 r. założono 87 Niebieskich Kart.

Wśród głównych przyczyn przemocy w rodzinie należy wymienić uzależnienie od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych, konflikty rodzinne, niezgodność charakteru, problemy wychowawcze, choroby oraz zaburzenia psychiczne, zazdrość, uzależnienie od hazardu. Poza przemocą fizyczną bardzo częstą formą jest przemoc psychiczna oraz ekonomiczna. Najczęściej przemocy domowej doświadczały kobiety oraz dzieci.

Rodziny w których występuje przemoc objęte są wsparciem psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, prawnika oraz terapeuty uzależnień. Prowadzone są działania pomocowe, rozmowy motywujące, poradnictwo psychologiczne, poradnictwo psychoterapeutyczne, skierowania do GKRPA. Monitorowany jest stan bezpieczeństwa rodziny przez dzielnicowych i pracowników socjalnych.

Działania, które leżą w kompetencjach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie, to przede wszystkim ochrona osób doświadczających przemocy domowej, polegająca na zapewnieniu wszystkim osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia. Powiat Człuchowski ma podpisane porozumienie o współpracy ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, który zobowiązał się do zapewnienia bezpłatnego schronienia ofiarom przemocy pochodzącym z terenu naszego powiatu. Podpisano także porozumienie z Caritas w Sopocie dotyczące możliwości korzystania z miejsc posiadanych w Domu – zarówno dla kobiet w ciąży i matek z dziećmi.

Oprócz ochrony osób doświadczających przemocy należy pamiętać o wsparciu dla osób stosujących przemoc domową, poprzez możliwość uczestnictwa w ***Powiatowym Programie Korekcyjno - Edukacyjnym Dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024-2028*** (przyjętego Uchwałą Rady Powiatu Człuchowskiego Nr LXXI/409/2024 w dniu 23 stycznia 2024 r.)

oraz *Programie Psychologiczno – Terapeutycznym Dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024-2028* (przyjętego Uchwałą Rady Powiatu Człuchowskiego Nr LXXI/410/2024 w dniu 23 stycznia 2024 r.).

W 2024 r. pomimo intensywnie prowadzonej akcji informacyjnej, w tym ścisłej współpracy z Zespołami Interdyscyplinarnymi z całego powiatu oraz ogłoszeniu zamieszczonemu na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dotyczącemu możliwości uczestnictwa w *Programie Korekcyjno - Edukacyjnym Dla Osób Stosujących Przemoc Domową*, nie udało się zebrać wymaganej liczby osób umożliwiającej rozpoczęcie programu. Jednakże osoby, które zgłosiły się do udziału w Programie, miały możliwość wzięcia udziału w zajęciach realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, na mocy podpisanego porozumienia z powiatem chojnickim. Z udziału w Programie skorzystały 2 osoby.

Jeżeli chodzi o *Program Psychologiczno -Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc Domową* w 2024 r nie zgłosił się żaden uczestnik.

Ponadto został opracowywany *Powiatowy Program Profilaktyczny w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci Zagrożonych Przemocą na lata 2024 – 2028*, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Człuchowskiego Nr LXXI/411/2024 w dniu 23 stycznia 2024 r. Celem Programu jest ograniczenie skali przemocy oraz skutków stosowania przemocy poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych występowaniem przemocy domowej. Działania polegające głównie na organizowaniu spotkań, szkoleń oraz warsztatów dla rodziców i dzieci realizowane były przez Ośrodki Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Komendę Powiatową Policji, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną oraz Placówki Oświatowe.

W roku 2024 poza wymienionymi działaniami prowadzone było specjalistyczne poradnictwo oraz działania prewencyjno-informacyjne, polegające na upowszechnianiu broszur informacyjnych, obszernego informatora zawierającego m.in. wykaz dostępnych form, miejsc i instytucji udzielających pomocy oraz plakatów dotyczących przemocy domowej. W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie wyodrębniony jest Punkt Interwencji Kryzysowej, który pomaga mieszkańcom powiatu człuchowskiego przezwyciężyć trudne sytuacje życiowe poprzez udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej oraz doradztwa socjalnego.

Podsumowanie

Należy zauważyć, iż działania podejmowane przez instytucje pracujące na rzecz ochrony dziecka i rodziny z terenu Powiatu Człuchowskiego wykazane w sprawozdaniu wzajemnie

uzupełniają się i nakładają, co jest naturalne, gdyż wszystkie te czynności skierowane są na osiągnięcie wspólnego celu jakim jest zmniejszenie zjawiska przemocy domowej.

W omawianym okresie sprawozdawczym wszelkie zadania określone w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 były realizowane. Wszystkie instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej udzielały pomocy osobom zmagającym się z problemem przemocy. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń.

Biorąc pod uwagę coraz większą ilość zgłoszeń dotyczących przemocy domowej można stwierdzić, że w Powiecie Człuchowskim system przeciwdziałania przemocy domowej działa coraz sprawniej.

Znacznie wzrosła wrażliwość społeczeństwa dotycząca przemocy. Społeczeństwo zaczyna wierzyć, że nie pozostają z problemem przemocy sami. Wzrasta również wiedza pracowników Zespołów Interdyscyplinarnych, którzy uczestniczą w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przemocy domowej.

Rekomendacje

W dalszym ciągu wskazane jest zwiększenie ilości prowadzonych działań wspierających i motywujących w stosunku do osób stosujących przemoc domową, wsparcie psychologa, terapeuty uzależnień, motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym.

Wskazana jest także dalsza współpraca instytucji lokalnych działających w obszarze przemocy w zakresie skutecznego rozwiązywania problemów związanych z przemocą domową. W dalszym ciągu należy organizować szkolenia i kursy mające na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry pracującej z rodzinami w których występuje problem przemocy, w tym również prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących przemocy poprzez rozpowszechnianie wśród mieszkańców powiatu ulotek na temat możliwych form pomocy w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy domowej.

KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Człuchowie
mgr Paweł Kisielowski

